

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 I 093108 21 GŽ

Novi Travnik, 29.09.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Davor Kelava, kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u izvršnom postupku tražitelja izvršenja A. K. kao vlasnik OR „B.“ zastupan po punomoćnicima Esmi Husejnbegović i Safetu Rustempašić advokatima iz Zajedničke advokatske kancelarije u Bugojnu, Ciglane III bb, protiv izvršenika J.D.-D. kći S. iz B., ulica..., radi izvršenja, vrijednost spora 4.552,36 KM, odlučujući po žalbi tražitelja izvršenja izjavljenoj protiv rješenja Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 I 093108 21 Kom 2 od 04.05.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29.09.2021. godine, donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba tražitelja izvršenja se uvažava, ukida se rješenje Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 I 093108 21 Kom 2 od 04.05.2021. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Osporenim prvostepenim rješenjem prigovor od 23.03.2021. godine izjavljen protiv rješenja tog suda broj 46 0 I 093108 19 Kom od 16.03.2021. godine se odbija u cjelosti kao neosnovan.

Protiv navedenog rješenja tražitelj izvršenja zastupan po punomoćnicima je blagovremeno izjavio žalbu kojom isto pobija u cijelosti zbog pogrešne primjene materijalnog prava, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede odredaba parničnog postupka. U obrazloženju žalbe se navodi da je tražitelj izvršenja dana 16.07.2019. godine podnio prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave na nekretnini izvršenika i to suvlasničkog dijela od $\frac{1}{2}$ na stanu ukupne površine 62 m². Nakon što je izvršenik izjavio prigovor na rješenje o izvršenju, nastavljen je parnični postupak te je tražitelj izvršenja po pravomoćnom okončanju predložio nastavak izvršnog postupka, dostavljajući uređeni prijedlog za izvršenje u koji je uračunat dug izvršenika shodno pravomoćnoj presudi, kamate te troškovi izvršnog i parničnog postupka. Po uređenju prijedloga za izvršenje sud je pozvao tražitelj izvršenja da predloži novo sredstvo i predmet izvršenja, pa kako se na zaključak nema pravo na izjavljivanje pravnog lijeka, tražitelj izvršenja je dostavio obrazloženi podnesak od 02.03.2021. godine u kojem je jasno iskazao zbog čega smatra da je stav prvostepenog suda nepravilan. Tražitelj izvršenja je dokazao osnovanost svog potraživanja presudom parničnog suda u naznačenom iznosu sa sporednim potraživanjima, a s druge strane jasno je da je držanje izvršenika kako u ovom postupku, tako i u parničnom postupku, bilo usmjereno isključivo na osujećenje tražitelja izvršenja u ostvarenju njegovih prava, a tome dovoljno govori i to da izvršenik nije isplatio dug utvrđen pravomoćnom presudom u paricionom roku niti je to do sada

učinio. Dakle, ikao izvršenik izbjegava plaćanje duga, prvostepeni sud ipak postupa na način da se štite isključivo interesi izvršenika, a što opet onemogućava tražitelja izvršenja da ostvari svoja prava, ograničavajući ga u odabiru predmeta i sredstva izvršenja. Kada je u pitanju stav prvostepenog suda da tražitelj izvršenja ne postupa u skladu sa načelom savjesnosti i poštenja te da se u konkretnom slučaju imaju primjeniti stavovi Evropskog suda za ljudska prava, Ustavnog suda BiH, precizno navedeni u zaključku od 18.02.2021. godine odnosno rješenje od 16.03.2021. godine, tražitelj izvršenja smatra da primjena ovih stavova nema mjesta u ovom predmetu. Prije svega, zaključkom od 18.02.2021. godine kojim je sud pozvao tražitelja izvršenja da predloži drugi predmet i sredstvo izvršenja a iz razloga nesrazmjere između potraživanja i predmeta izvršenja koji je po ocjeni suda daleko veća, to tražitelj izvršenja u vezi s tim ističe da je predmet izvršenja stan i to 1/2, u suvlasništvu i da se ne radi o novogradnji što svakako utiče na samu vrijednost predmeta izvršenja. Presude na koje se prvostepeni sud poziva te odluka Ustavnog suda BiH nije primjenjiva u datoj situaciji obzirom da se ovim prijedlogom obuhvaćene sve nekretnine izvršenika koje je imao u vlasništvu, što je vjerovatno bio razlog više da Ustavni sud donese odluku da je učinjena povreda prava na imovinu. Sam stav izvršenika da do danas nije izmirio dugovani iznos ukazuje na zloupotrebu prava u smislu da se istom ostavi mogućnost izbora na kojoj imovini želi da se sprovede predmetno izvršenje, a što opet dovodi do neizvjesnosti naplate potraživanja tražitelja izvršenja, čime se grubo krše njegova prava kao tražitelja izvršenja. Postavlja se pitanje, kako bi tražitelj izvršenja ostvario svoja potraživanja, da izvršenik dostavi podatke da nema nikakve druge imovine, a presudom Ustavnog suda BiH na koju se prvostepeni sud poziva, odlučeno da je nepravičan odnos između zahtjeva i javnog interesa, iako su u konkretnoj pravnoj stvari svi predmeti i sredstva izvršenja iscrpljenosti što opet dovodi do zaključka da ne postoji način da tražitelj izvršenja prinudno naplati potraživanja, čime se ostavlja sloboda u ponašanju izvršenika da upravo on ne postupa u skladu sa načelom savjesnosti i poštenja, što opet dovodi do stvaranja pravne neisgurnosti i olakog shvatanja sudskog, odnosno izvršnog postupka od strane lica koja prouzrokuju dug prema nekome. Sloboda izbora u pogledu predmeta i sredstva izvršenja je na tražitelju izvršenja, a posebno što u konkretnoj pravnoj stvari se ne radi o nesrazmjeri duga i potraživanja kao u odlukama na koje se poziva sud u rješenju, odnosno zaključku pa je predložio da drugostepeni sud uvaži žalbu ukine prvostepeno rješenje odnosno donesene rješenje kojim se dopušta izvršenje na suvlasničkom dijelu nekretnine izvršenika, a kako je to predloženo u uređenom prijedlogu za izvršenje te da mu se nadoknade troškovi za sastav žalbe po advokatu.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao prvostepeno rješenje u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. i 236. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) a u vezi sa odredbom člana 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ br. 32/03, 52/03 – ispravka, 33/06, 39/06 – ispravka, 39/09, 74/11 – odluka USBiH, 35/12, 35/12 – rješenje USBiH, 46/16 i 55/18 – rješenje USBiH)- u daljem tekstu ZIP) ovaj sud je zaključio slijedeće:

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je tražitelj izvršenja kod tog suda dana 16.07.2019. godine podnio prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave, predlažući da se izvršenje sprovede na nekretninama izvršenika za iznos duga od

4.552,36 KM, a koji prijedlog je prvostepeni sud usvojio svojim rješenjem o izvršenju broj 46 0 I 093108 19 Kom od 19.08.2019. godine.

Kako je izvršenik izjavio prigovor protiv navedenog rešenja to je prvostepeni sud dana 16.09.2019. godine donio zaključak kojim se odgađa izvršenje, prijedlog za izvršenjem smatra tužbom te da će se postupak izvršenja nastaviti na prijedlog tražitelja izvršenja, nakon pravosnažnosti odluke parničnog suda a koji prijedlog za nastavak je tražitelj izvršenja dostavio dana 11.02.2021. godine.

Takav prijedlog tražitelja izvršenja sud je smatramo neosnovanim te je istoga pozvao svojim zaključkom od 18.02.2021. godine da u roku od 15 dana predloži drugi predmet i sredstvo izvršenja uz upozorenje da ako ne postupi u ostavljenom roku, sud će donijeti rješenje o obustavi postupka. U obrazloženju predmetnog zaključka sud nalazi, a obzirom da je tužitelj uspio sa tužbom u iznosu od 1.005,39 KM zajedno sa zakonskim kamatama na pojedinačne novčane iznose, kao i troškove parničnog postupka u iznosu od 942,40 KM, predlaganje da se izvršene sprovede na predmetnoj nepokretnosti čini da postoji očigledan nesrazmjer između visine potraživanja tražitelja izvršenja i vrijednosti nekretnine izvršenika pa kako između sredstva koje se koristi za namirenje potraživanja tražitelja izvršenja i cilja koji se želi ostvariti mora biti uspostavljen princip proporcionalnosti, a koje je stajalište je zauzeo i Evropski sud za ljudska prava donoseći presudu u predmetu Vaskrsić protiv Slovenije dana 25.04.2017. godine, a slično stajalište je zauzeo i Ustavni sud BiH u odluci AP-1955/19 od 25.06.2019. godine, to je naložio tražitelju izvršenja da postupi u smislu kako je to naprijed navedeno u zaključku suda. U vezi sa navedenim prvostepeni sud smatra da prijedlog tražitelja izvršenja kojim se insistira na sprovođenju izvršenja na nepokretnosti izvršenika, nije u skladu sa načelom savjesnosti i poštenja, a pogotovo što tražitelj izvršenja nije iskoristio mogućnost iz člana 37. Zakona o izvršnom postupku radi dobivanja podataka o imovini izvršenika.

Navedeni zaključak tražitelj izvršenja je zaprimio dana 22.02.2021. godine. U ostavljenom roku tražitelj izvršenja nije predložio drugi predmet i sredstvo izvršenja već podnesak od 02.03.2021. godine u kojem ostaje kod uređenog prijedloga i navoda koje ponavlja u ovoj žalbi.

Dakle, kako tražitelj izvršenja u ostavljenom roku nije predložio drugi predmet i sredstvo izvršenja to je prvostepeni sud donio rješenje broj 46 0 I 093108 19 Kom od 16.03.2021. godine kojim se izvršni postupak obustavlja.

Prigovor protiv ovog rješenja tražitelj izvršenja je blagovremeno izjavio, a koji je prvostepeni sud odbio kao neosnovan jer ne sadrži razloge predviđene članom 47. Zakona o izvršnom postupku pa je stoga odlučio kao u izreci pobijanog rješenja s pozivom na odredbu člana 49. i 50. Zakona o izvršnom postupku.

Prednja odluka prvostepena suda nije pravilna i zakonita.

Naime, u toku ovog postupka izvršenik nije prigovarao na predmet i sredstvo izvršenja, već u pogledu osnova i visine predmetnog potraživanja i zbog čega je u konačnici i vođen parnični postupak i odgođeno izvršenje (član 50. stav 4. i 5. Zakona o izvršnom postupku).

Obzirom da je tražitelj izvršenja kao tužitelj uspio sa tužbenim zahtjevom i u skladu sa presudom parničnog suda uredio visinu predmetnog potraživanja, dakle kako nije upitan više osnov ni visina predmetnog potraživanja, to je predložio da se nastavi izvršni postupak pri tome ostajući i dalje da kao predmet i sredstvo izvršenja čine nekretnine izvršenika i to suvlasničkog dijela na predmetnom stanu.

Iako je je prvostepenom presudom utvrđen manji iznos glavnog potraživanja, a kako to i proizilazi iz iste, ne treba zanemariti i iznos sporednih potraživanja i iste u svojoj cjelokupnosti tretirati u odnosu na vrijednost predmetne nekretnine, a čija vrijednost se utvrđuje shodno članu 80. stav 3. Zakona o izvršnom postupku, a po kojoj „Vrijednost nekretnine utvrđuje se na osnovu procjene vještaka i drugih činjenica u visini njene tržišne cijene na dan procjene. Pri utvrđivanju vrijednosti nekretnine vodiće se računa i o tome koliko ona manje vrijedi zbog toga što na njoj ostaju određena prava i poslije prodaje“, i u kom slučaju se može objektivno procijeniti da postoji nesrazmjera između predmetnog potraživanja i vrijednosti predmetne nekretnine tj. stana i što bi uvažavajući prigovor izvršenika u tom pravcu, odnosno da li je neophodno da se izvršenje sprovede na predloženi način, dalo za pravo sudu da iznese prednji zaključak.

S tim u vezi, ovaj sud primjećuje da o nastavku izvršnog postupka nije obaviješten izvršenik, pa time i da istom nije data mogućnost da reaguje u smislu navedenog a niti eventualno da koristi blagodati u smislu odredbe člana 71. Zakona o izvršnom postupku.

Stoga, a kod ovakvog stanja stvari, je preuranjen zaključak suda da se radi o očiglednoj nesrazmjeri odnosno da bi predloženo izvršenje predstavljalo prevelik teret za izvršenika.

Nadalje, a imajući u vidu da se u konkretnom slučaju ne radi o izvršenju na više sredstava i predmeta izvršenja, to je nejasna odluka suda za ograničenje, odnosno kako nisu jasno navedeni razlozi zbog kojih je nemoguće sprovesti izvršenje predloženim predmetom i sredstvima, to zaključak suda za promjenu predmeta i sredstva izvršenja po službenoj dužnosti je ishitren.

Također, pitanje postupanja tražitelja izvršenja protivno načelu savjesnosti i poštenja po ocjeni ovog suda nije dovoljno obrazloženo. Naime, ukoliko je sud cijenio u datom slučaju da je tražitelj izvršenja postupao protivno navedenom, odnosno da je podnošenje predmetnog prijedloga usmjereno kao zloupotrebi procesnih prava tj. da predlaganje izvršenja isključivo na navedenom predmetu, iako postoji druga imovina iz koje bi se mogao namiriti, predstavlja radnje da bi ostvario svoje potraživanje po svaku cijenu, je mogao poduzeti izviđajne radnje po službenoj dužnosti vezano za primjerenost tako podnesenog prijedloga i datog pojašnjenja u podnesku tražitelja izvršenja od 02.03.2021. godine i nakon toga i ako utvrdi drugačije, donijeti odluku kojom će odbiti navedeni zahtjev primjenom člana 3. stav 2. Zakona o parničnom postupku, a koji se ima primijeniti i u izvršnom postupku.

Dakle, iako parnicom odnosno pa tako i u izvršnom postupku vlada princip slobodne dispozicije stranaka, procesne radnje treba da su preduzete savjesno. Pošto je zabrana izigravanja procesnih ovlaštenja po sebi imperativan propis, sud u pogledu

zloupotrebe procesnih ovlašćenja reaguje ne samo na inicijativu stranke, već i po službenoj dužnosti.

Stranke su dužne da se svojim procesnim ovlašćenjima služe saglasno njihovom cilju, svrsi zbog kojih su ta ovlašćenja ustanovljena, a što se naročito odnosi i na punomoćnike u osobi advokata čija prava i obaveze su jasno definisane Zakonom o advokaturi i kodeksom, tj. da se ne bi stvorila situacija da izvršenik mora snositi pretjeran teret koji narušava pravičan balans između legitimnog cilja tražitelja izvršenja da namiri svoja potraživanja na temelju izvršne isprave u odnosu na standard zaštite prava na imovinu iz člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, odnosno da se isto sprovede na primjeren i manje tegoban način, a na što upućuje i sudska praksa na koju je pozvao prvostepeni sud u svom zaključku.

Međutim, primjena navedenih stavova podrazumijeva objektivan pristup predmetnom slučaju koji je ovdje očito izostao, pa kako obrazloženje pobijane odluke kojom u suštini sud ne nalazi osnova da se doneseno rješenje o izvršenju održi na snazi u u obimu u kojem je tražitelj izvršenja uspio u parničnom postupku i na predloženom predmetu i sredstvu izvršenja, ne sadrži u tom pravcu jasne i potpune razloge, to je valjalo ukinuti prvostepenu odluku.

Radi toga ovaj sud je donio odluku kao u izreci shodno članu 235. stav 1. tačka 3. Zakona o parničnom postupku i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će imajući u vidu prednje primjedbe ovog suda, ponovo odlučiti o prigovoru tražitelja izvršenja, po potrebi zakazati i ročište, a nakon toga donijeti pravilnu i zakonitu odluku.

Predsjednik vijeća

Davor Kelava